

národní
úložiště
šedé
literatury

Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky v roce 2007: Olomoucký kraj

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
2008

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-320440>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte původ 4.0

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

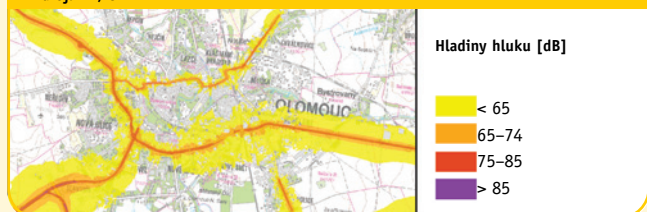

Zdraví

HLUKOVÁ ZÁTĚŽ

Nejvýznamnějším zdrojem hluku je silniční doprava. Nejvyšší počet obyvatel na území kraje, dotčených hlukem (ukazatel L_{dn} pro rušení spánku je 60 dB) z dopravy na nejvíce frekventovaných silnicích, žije v Olomouci (6 996 obyvatel), Prostějově (3 110 obyvatel) a Hranicích (1 456 obyvatel). Celodenně ($L_{dn} = 70$ dB) je hlukem z dopravy dotčeno 6 034 obyvatel v Olomouci, 2 445 obyvatel Prostějova a 777 obyvatel Hranic.

◉ **Strategická hluková mapa pro hlavní komunikace krajského města**
Zdroj: MZ, CENIA

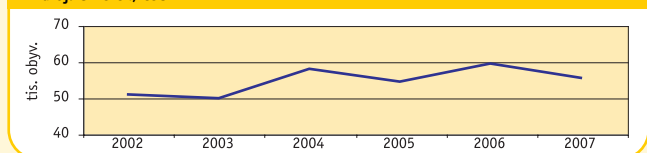

◉ Dle Směrnice 2002/49/ES o snižování hluku v životním prostředí, která byla implementována do zákona č. 258/2000 Sb., mělo Ministerstvo zdravotnictví povinnost pořídit strategické hlukové mapy pro hlavní komunikace, po kterých projede více než 6 mil. vozidel za rok. Strategickou hlukovou mapu pro tyto komunikace v Olomouckém kraji vypracovala EKOLA group, spol. s r. o.

ALERGICKÁ ONEMOCNĚNÍ

Znečištěné životní prostředí, jmenovitě znečištění ovzduší, je jedním z mnoha faktorů, který se podílí na alergických onemocněních. Počet alergických onemocnění obecně stále narůstá. Počet pacientů léčených v alergologických ordinacích v roce 2007 na území kraje byl 55 729, tj. 9 % všech obyvatel kraje (celkově je v ČR 9 % pacientů s alergickým onemocněním).

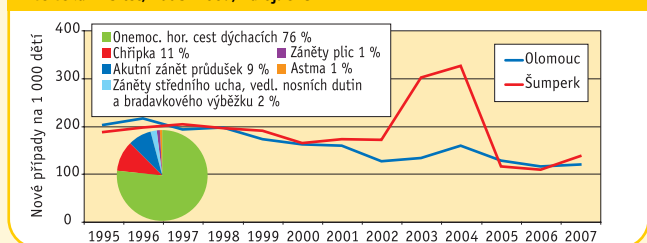
◉ **Počet pacientů léčených v alergologických ordinacích kraje [tis. obyvatel], 2002–2007**
Zdroj: ÚZIS ČR, ČSÚ

AKUTNÍ RESPIRAČNÍ ONEMOCNĚNÍ (ARO)

ARO jsou nejčastější skupinou onemocnění dětského věku a jejich výskyt je výsledkem působení řady vlivů jako je epidemiologická situace, odolnost organismu, znečištění ovzduší a klimatické podmínky. Incidence ARO proto hraje důležitou roli v popisu zdravotního stavu obyvatelstva. Prezentovaná informace udává, kolik dětí (přepočteno na 1 000 dětí) bylo ošetřeno lékařem pro akutní respirační onemocnění; zahrnuje tedy i rozhodnutí rodiče, zda jít k lékaři, a subjektivní hodnocení lékaře.

◉ **Počet nově zaregistrovaných ošetřených akutních respiračních onemocnění u dětí ve věku 1–5 let, 1995–2007, Zdroj: SZÚ**

◉ Údaje pocházejí od 5 spolupracujících dětských lékařů s klientelou celkem 5 891 dětských pacientů.

AKTIVITY KRAJE Z HLEDISKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Projekt

Intenzifikace odděleného sběru a zajištění využití využitelných složek komunálních odpadů včetně jejich obalové složky – realizace od roku 2004, zatím se nepřepokládá ukončení.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

- ◉ **Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Olomouckého kraje** – definuje aktuální úkoly v oblasti ekologické výchovy na území Olomouckého kraje – akční plán koncepce EVVO Olomouckého kraje.
- ◉ **Program podpory EVVO v Olomouckém kraji pro rok 2007** – celková částka ve výši 1,4 mil. Kč byla poskytnuta na následující aktivity: environmentální osvětové akce pro veřejnost, zaměřené především na významné ekologické dny (Den Země, Den bez aut...) a aktuální problémy daného regionu; environmentální poradenství; environmentální vzdělávání a výchova dětí (předškolního a školního věku) a mládeže; environmentální informační materiály, periodika, publikace, videokazety; zapojování veřejnosti do rozhodování v záležitostech životního prostředí a Místní Agenda 21; výstavba, opravy, údržba a provoz terénních informačních zařízení včetně naučných stezek.
- ◉ **Krajská konference EVVO Olomouckého kraje** – konference se pořádala již třetím rokem a je určena zejména pro školní koordinátory EVVO, pedagogické pracovníky a další zájemce. Cílem konference je prezentovat pedagogům služby a výukové materiály využitelné pro školní ekologickou výchovu, které poskytují střediska ekologické výchovy, střediska volného času, školy a další organizace na území kraje. Pedagogové si podle svých potřeb volí nabízené semináře, kterých se účastní.
- ◉ **Elektronická publikace Ekologická výchova Olomouckého kraje** – vydává ji Olomoucký kraj prostřednictvím Odboru školství, mládeže a tělovýchovy KÚ pro konkrétní školní rok, publikace je distribuována na všechny školy v kraji.
- ◉ **Zelená škola Olomouckého kraje** – soutěž vyhlášená Odborem školství, mládeže a tělovýchovy krajského úřadu. Cílem soutěže je ocenit a podpořit školy, které aktivně realizují školní ekologickou výchovu.
- ◉ **ENERSOL „Jak studenti a žáci hodnotí využívání obnovitelných zdrojů energie ve svém okolí“** – soutěž podpořená z rozpočtu kraje (185 164 Kč).
- ◉ **Sít MRKEV (Metodika a Realizace Komplexní Ekologické Výchovy)** – celorepubliková síť škol realizujících ekologickou výchovu, která existuje od roku 2001 a jejímiž členy jsou základní a střední školy.
- ◉ **Sít Mrkvíčka** – síť mateřských škol rozvíjejících ekologickou výchovu v kraji.
- ◉ **Klub ekologické výchovy** – profesní občanské sdružení patřící mezi kluby UNESCO, které soustřeďuje pedagogické pracovníky a zájemce o ekologické vzdělávání a výchovu i školy a další instituce a organizace zaměřující se EVVO.
- ◉ **Sdružení TEREZA** – realizace seminářů pro pedagogy Olomouckého kraje – celorepublikové projekty „Les ve škole – škola v lese“ a „Ekoškola“.
- ◉ **EKO-KOM, a.s.** – realizace ekologického výukového programu v mateřských, základních a středních školách kraje

Další informace

<http://www.kr-olomoucky.cz>

Porovnání stavu životního prostředí v Olomouckém kraji s ostatními kraji podává srovnávací publikace: „Stav životního prostředí v jednotlivých krajích ČR – Porovnání krajů, 2007“ – <http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>.

STAV ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR V ROCE 2007

Zpracovala: CENIA, česká informační agentura životního prostředí

© 2008, Ministerstvo životního prostředí

Spolupracovali: Krajský úřad Olomouckého kraje, Český hydrometeorologický ústav, Státní zdravotní ústav

Grafický design a sazba: Daniela Řeháková

Tisk: LEONARDO

Kontakt:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Litevská 8, 100 05 Praha 10

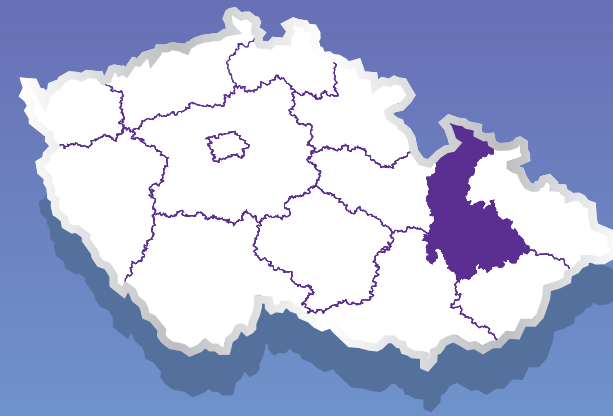
www.cenia.cz, info@cenia.cz, tel.: +420 267 225 340

Tato publikace vznikla za finanční podpory Státního fondu životního prostředí České republiky. Vytisknuto na papíře vyrobeném bez použití chloru.

2007

Stav životního prostředí v jednotlivých krajích České republiky

Olomoucký kraj

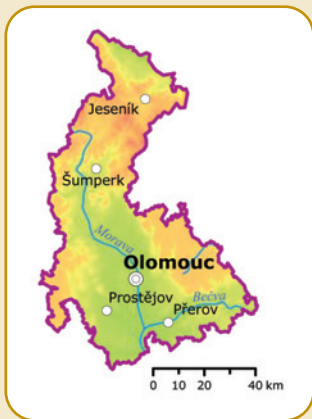

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Obecná charakteristika

Olomoucký kraj je možné rozdělit na hornatou, chladnější a řídkěji osídlenou severní a východní část, a na nížinnou, zemědělsky využívanou oblast Hané na jihu podél řeky Moravy. Horský systém kraje tvoří Rychlebské hory na severozápadě s hlavním hřebem podél hranic s Polskem, na které navazuje za sedlem Ramzová Hrubý Jeseník, druhé nejvyšší pohoří ČR (Praděd, 1 491 m n. m.). Na rozdíl od většiny nejvyšších pohoří ČR toto pohoří není pohraniční a odděluje Šumperko od odlehleho Jesenícka. Severovýchodním směrem Jeseníky spadají do Vidnavské nížiny, na jihovýchodě na ně navazuje pohoří Nizký Jeseník. Jižní část, přibližně od Mohelnice dále na jih, tvoří výběžek Vněkarpatských sníženin – Hornomoravský úval, který je významnou zemědělskou oblastí kraje. Většina kraje patří do povodí

Moravy (Dunaje), oblast na sever a východ od hlavního hřebene Jeseníků je odvodňována do Odry. Sever kraje má chladnější klima, vysoké horské polohy patří mezi nejchladnější v rámci celé ČR. Hornomoravský úval má teplé a suché klima. Mezi přírodní zajímavosti kraje patří nejrozsáhlejší moravské rašeliniště Revíz u Jeseníku či lužní lesy v CHKO Litovelské Pomoraví. Pod hřebem Hrubého Jeseníku leží u Koutů nad Desnou největší přečerpávací vodní elektrárna v ČR Dlouhé Stráně s výkonem až 650 MW. V Olomouckém kraji se nachází i řada jeskyní – na severu u Jeseníka jeskyně na Pomezí, na jihu Javoříčské, Mladečské a Zbrašovské aragonitové jeskyně. Hranická propast u Hranic na Moravě je nehlubší v ČR (- 274,5 m).

Z ekonomického hlediska je Olomoucký kraj průmyslovo-zemědělský. Ekonomika hanáckých okresů je stabilnější a dostatečně rozmanitá, okres Jeseník a severní část okresu Šumperk však bohužel díky své poloze a nízké dostupnosti patří k ekonomicky slabším regionům. Mezi nejvýznamnější průmyslové odvětví v kraji patří potravinářský průmysl, textilní a oděvní průmysl a výroba strojů a zařízení. Jižní a centrální část kraje patří mezi oblasti s velmi úrodnou půdou, průměrné výnosy pěstovaných plodin – ječmene, pšenice, řepky i technické cukrovky dosahují velmi vysokých hodnot. I přes velmi atraktivní přírodu není v kraji příliš rozvinutý cestovní ruch, v porovnání s ostatními kraji je zde méně ubytovacích zařízení. Dopravní dostupnost jižní části kraje je velmi dobrá, Olomouc a nedaleké Přerov jsou významnými železničními uzly. Naopak u Jeseníka je špatná dopravní dostupnost jedním z významných omezujících faktorů rozvoje tohoto regionu. Na tvorbě hrubého domácího produktu v ČR se Olomoucký kraj podílel v roce 2006 pouze 4,6 %, v přepočtu na 1 obyvatele dosahoval jen 74,2 % republikového průměru.

Základní socioekonomické údaje kraje

Zdroj: ČSÚ

Ukazatel	2007	Podíl na ČR (%) (průměr ČR)
Rozloha (km ²)	5 267	6,7
Počet obyvatel	641 791	6,2
Hustota obyvateľstva (obyv.km ⁻²)	121,9	(130,4)
Podíl městského obyvateľstva (%)	57,8	(70,3)
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	6,7	(7,7)
Tvorba HPH na obyvatele (běžné ceny, 2006)*	209 683	(280 331)
Tvorba HPH podle sektorů (% , 2006)*		
Primární (zemědělství a těžba)	5,5	(4,2)
Sekundární (zprac. průmysl, staveb. a energetika)	39,2	(39,4)
Terciární (služby, doprava a správa)	55,3	(57,7)

* Hrubá přidaná hodnota (HPH) je dána rozdílem mezi produkcí statků a služeb a mezi spotřebou. Souhrn HPH za všechna odvětví v národním hospodářství plus daně minus finanční podpora z veřejných prostředků představuje hrubý domácí produkt.

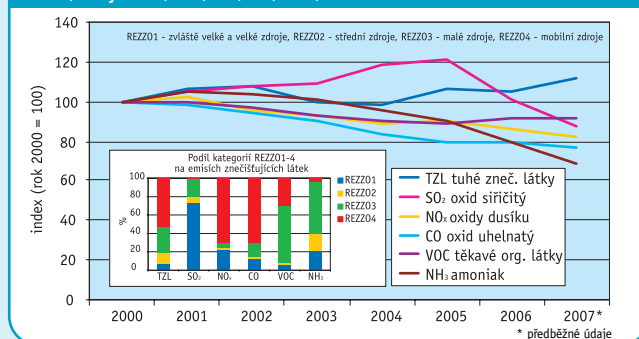

Ovzduší

EMISNÍ SITUACE

V roce 2007 došlo ve srovnání s rokem 2006 k poklesu emisí hlavních znečišťujících látek s výjimkou TZL. Na celkovém snížení emisí SO₂ a NO_x se největší měrou podílely zvláště velké a velké stacionární spalovací zdroje. K navýšení emisí TZL přispěly emise produkované lokálními topeništi v domech a bytech. Doporučené hodnoty krajských emisních stropů pro SO₂, NO_x, VOC a NH₃ k roku 2010 byly v roce 2007 dodrženy. I nadále zůstává problematická produkce NO_x, která byla v roce 2007 těsně pod hranici doporučeného krajského emisního stropu. Největší podíl na emisích NO_x mají mobilní zdroje znečišťování. SO₂ je v největší míře produkován zvláště velkými a velkými stacionárními zdroji. Na produkci VOC se nejvíce podílely malé stacionární zdroje znečišťování ovzduší.

Relativní vývoj emisí základních znečišťujících látek a struktura jejich zdrojů v kraji, 2007, Zdroj: ČHMÚ, ČÍZP, ORP, CDV, VÚZT, ČSÚ

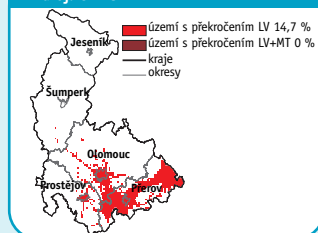

KVALITA OVZDUŠÍ

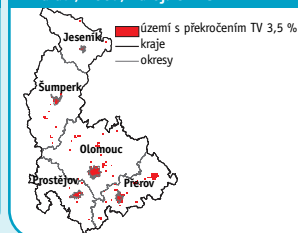
V roce 2007 bylo zaznamenáno překročení denního imisního limitu pro suspendované částice PM₁₀ na 4 měřicích stanicích (Přerov, Běloutín, Olomouc-Velkomoravská, Prostějov) z 8 na území kraje, na kterých je koncentrace PM₁₀ měřena. Oblasti kraje se zhoršenou kvalitou ovzduší* zaujímaly 14,7 % území kraje. Ve srovnání s předchozími lety, kdy v roce 2005, resp. 2006 zaujímaly oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší 49,1 %, resp. 48 % území kraje, se jedná o zlepšení situace.

V roce 2007 bylo na 3 měřicích stanicích (Přerov, Jeseník, Olomouc-Šmeralova) z 6, na kterých je na území kraje měřena koncentrace přízemního ozonu, zaznamenáno překročení cílového imisního limitu pro tuto látku. Oblasti kraje s překročeními cílovými imisními limity pro ochranu zdraví** zaujímaly 3,5 % území kraje. V porovnání s předchozími lety, kdy v roce 2005, resp. 2006 zaujímaly oblasti s překročeními cílovými imisními limity 11,1 %, resp. 8 % území kraje, se jedná o zlepšení situace.

Mapa oblastí kraje s překročeními imisními limity pro ochranu zdraví, 2007, Zdroj: ČHMÚ

Mapa oblastí kraje s překročeními cílovými imisními limity pro ochranu zdraví, 2007, Zdroj: ČHMÚ

* Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší se rozumí území v rámci zóny nebo aglomerace, kde je překročena hodnota imisního limitu pro ochranu lidského zdraví u jedné nebo více znečišťujících látek (oxid siřičitý, suspendované částice PM₁₀, oxid dusičitý, olovo, oxid uhelnatý a benzen).
** Platí pro kadmium, arsen, nikl a benzo(a)pyren. Ozon není do celkového hodnocení zahrnut z důvodu překročení jeho cílového imisního limitu na většině území České republiky. Imisní a cílové imisní limity (LV a TV) jsou ustanoveny nařízením vlády č. 597/2006 Sb., o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší. Výběr měřicích stanic pro vyhodnocení kvality ovzduší: Stanice byla vybrána, pokud byl alespoň jednou na ní překročen imisní limit nebo byla zařazena alespoň jednou mezi pět nejhorších lokalit v kraji v dané charakteristice.

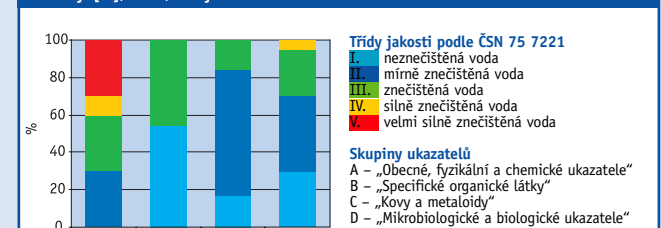
Voda

JAKOST VODNÍCH TOKŮ

V kraji bylo sledováno 20 profilů na vodních tocích Morava, Bečva, Moravská Sázava, Desná, Bělá, Branná, Bystřice, Oskava, Třebůvka, Valová a Blata.

- Ve skupině A bylo V. třídy dosaženo pouze u AOX na šesti profilech. IV. třída byla klasifikována na profilu Bečva-Troubky (CHSK_{ox}) a na nejzatíženějším profilu v kraji – ve Valové-Polkovicích (ukazatel veškerý fosfor). III. třídy dosahoval nejčastěji veškerý fosfor a BSK₅. Morava byla klasifikována převážně I. a II., ojediněle III. třídou. Velmi dobře byly posuzovány toky Bělá v Glucholazech a Branná v Hanušovicích.
- Z látek skupiny B dosáhl hodnot III. třídy pouze chlorbenzen*.
- Ve skupině C dosahovaly koncentraci III. třídy hodnoty rtuti na profilech Bečva-Dluhonice, Moravská Sázava-Rájec a Třebůvka-Loštice. Stejně zařazen byl i nikl v profilu Moravská Sázava-Rájec.
- Ve skupině D dosáhl IV. třídy pouze chlorofyl na jediném profilu v Bečvě v Troubkách.

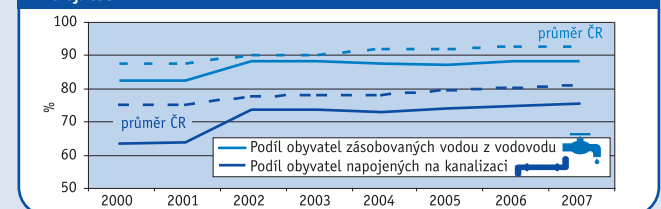
Podíl měřicích profilů ve třídách jakosti vod ČSN podle skupin ukazatelů A-D v kraji [%], 2007, Zdroj: ČHMÚ

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Celkový objem vyrobené pitné vody pokračoval v dlouhodobém poklesu meziročním snížením o 0,7 mil. m³ na hodnotu 32,03 mil. m³. Zároveň počet obyvatel zásobovaných pitnou vodou z vodovodu se meziročně zvýšil o 812. Spotřeba pitné vody na obyvatele v roce 2007 činila pouze 87,8 l na obyv. za den. Ztráty pitné vody ve vodovodní síti se dlouhodobě pohybují mírně nad průměrem ČR, který v roce 2007 činil 18,6 %.

Zásobování pitnou vodou a připojení na kanalizaci v kraji [%], 2000–2007, Zdroj: ČSÚ

Podíl ztrát z vody vyrobené pro veřejnou potřebu v kraji [%], 2000–2007, Zdroj: ČSÚ

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
22,7	26,3	26,3	25,0	22,1	19,9	20,4	19,1

V domech napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) v roce 2007 žilo 69,3 % z celkového počtu obyvatel kraje. Čištěno bylo 96,4 % odkanalizovaných odpadních vod.

Za nejvýznamnější akce ke snížení množství znečištěné vypouštěné v odpadních vodách, ukončené v roce 2007, lze považovat rekonstrukci a dostavbu ČOV v Olšanských papírnách a.s. – závodě Jindřichov a dostavbu biologické ČOV v Olšanských papírnách a.s. Lukavice – závodě Aloisov, okr. Šumperk. Povolení k intenzifikaci ČOV bylo vydáno městu Litovel a rozšíření ČOV na 21 666 ekvivalentních obyvatel (EO) bylo povoleno Olšanským papírnám a.s. – závodě Lukavice.

* Vliv vyšší meze stanovitelnosti jedné z laboratoří.

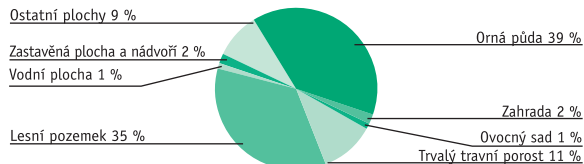

Lesy, krajina, zemědělství

STRUKTURA VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Rozloha Olomouckého kraje v roce 2007 činila 526 686 ha. Meziročně klesla rozloha orné půdy o 470 ha, vzrostla výměra lesních pozemků o 128 ha a vodní plochy o 43 ha. Ostatní kategorie se výrazně nezměnily.

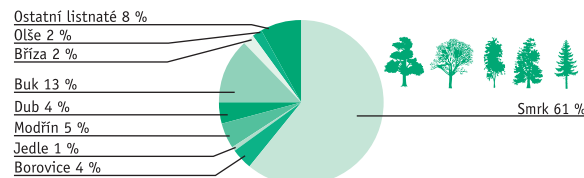
Struktura využití území v kraji [%], 2007 Zdroj: ČÚZK

LESNATOST A DRUHOVÁ SKLADBA LESŮ

Výměra lesů Olomouckého kraje v roce 2007 činila dle ČÚZK 183 217 ha (dle ÚHÚL 183 630 ha), lesnatost dosáhla 34,9 % (průměr ČR je 33,7 %), tj. sedm nejvyšší hodnoty v ČR. Lesy zvláštního určení tvořily 21 % rozlohy lesů, meziročně se jejich rozloha procentuálně nezměnila.

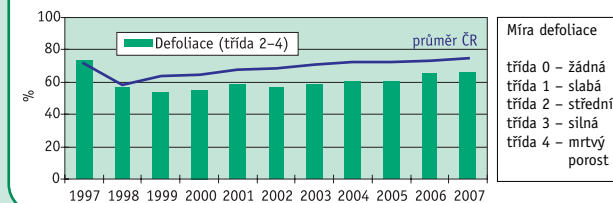
Druhová skladba lesů v kraji [%], 2007 Zdroj: ÚHÚL

ZDRAVOTNÍ STAV LESŮ

Zdravotní stav porostů je určován především mírou defoliace*, jejíž vývoj u jehličnatých porostů starších 60 let znázorňuje následující graf. Výše nahodilých těžeb způsobených abiotickými vlivy, z nichž polomy vázané na poškození větrem tvoří rozhodující většinu, dosáhla sedm nejvyšší hodnoty v ČR, 569 tis. m³ dřeva. Těžba smrkového kůrovcového dřeva byla evidována v rozsahu 149 tis. m³. Olomoucký kraj byl v roce 2007 krajem nejvíce postiženým suchem (104 tis. m³).

Vývoj míry defoliace jehličnatých porostů starších 60 let (třída 2–4) v kraji [%], 1997–2007, Zdroj: VÚLHM

* Defoliace (odlštění) – relativní ztráta asimilačního aparátu (listů nebo jehličí) v koruně poškozeného stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách.

Ekologické zemědělství (Zdroj: MZe)

V roce 2007 vzrostl počet ekofarem v Olomouckém kraji meziročně o 24 podniků na 118 ekofare, dle tohoto ukazatele se řadí kraj na čtvrté místo v ČR. Výměra zemědělské půdy obhospodařované ekologicky se meziročně zvýšila o 3 434 ha na 24 453 ha, na celkové výměře zemědělského půdního fondu ČR se podílela 0,57 %.

Ochrana přírody

ÚZEMNÍ OCHRANA PŘÍRODY

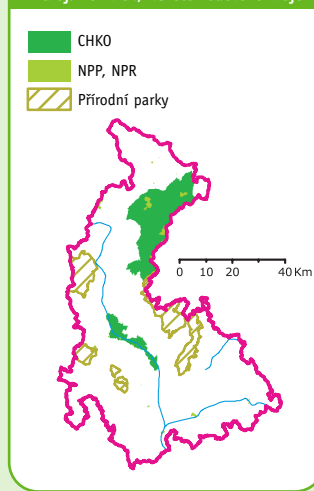
Na území kraje se z velkoplošných zvláště chráněných území nachází CHKO Jeseníky a CHKO Litovelské Pomoraví. V kraji bylo v roce 2007 evidováno 137 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 6 076 ha. V roce 2007 nebylo vyhlášeno, ani zrušeno žádné zvláště chráněné území či přírodní park. Přehlášena byla NPR Žebračka. Z hlediska územní ochrany přírody na obecní úrovni se na území kraje nacházejí přírodní parky Břežná, Sovinecko, Údolí Bystřice, Terežské údolí, Kladecko a Velký Kosíř.

V roce 2007 byl na území Olomouckého kraje mimo CHKO financován management 76 zvláště chráněných území ve výši 2,047 mil. Kč.

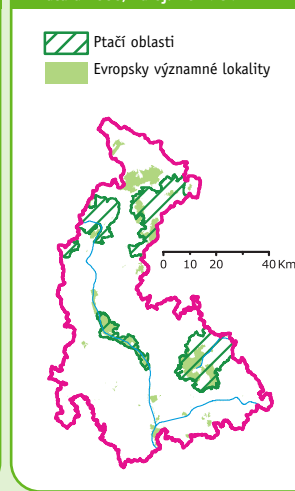
Počet a rozloha chráněných území v kraji, 2007 Zdroj: AOPK ČR

Kategorie	Celkem (počet)	Rozloha (ha)
Národní park (NP)	0	0
Chráněná krajinná oblast (CHKO)	2	55 809
Národní přírodní rezervace (NPR)	11	3 137
Národní přírodní památka (NPP)	11	116
Přírodní rezervace (PR)	51	2 251
Přírodní památka (PP)	64	570
Přírodní park	6	33 576

Zvláště chráněná území a přírodní parky Zdroj: AOPK ČR, KÚ Olomouckého kraje

Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000 Zdroj: AOPK ČR

Soustava Natura 2000

Na území Olomouckého kraje se nacházejí nebo do něj zasahují čtyři ptačí oblasti (PO), které celkem zaujímají rozlohu 89 528 ha. Jedná se o PO Litovelské Pomoraví (předmětem ochrany jsou ledňáček říční, strakapoud prostřední a lejsek bělokřký), PO Jeseníky (chráněni jsou chřástal polní a jeřábek lesní) a PO Králický Sněžník a PO Libavá, u nichž je předmětem ochrany chřástal polní. Evropsky významných lokalit (EVL) bylo na území Olomouckého kraje vymezeno 67 o celkové rozloze 44 312 ha. K největším svojí rozlohou patří EVL Libavá, Litovelské Pomoraví, Rychlebské hory – Sokolský hřbet, Praděd a Morava – Chropynský luh.

Ostatní

Z Programu péče o krajinu bylo na území Olomouckého kraje v roce 2007 podpořeno 76 akcí, celková výše poskytnuté dotace činila 6,123 mil. Kč.

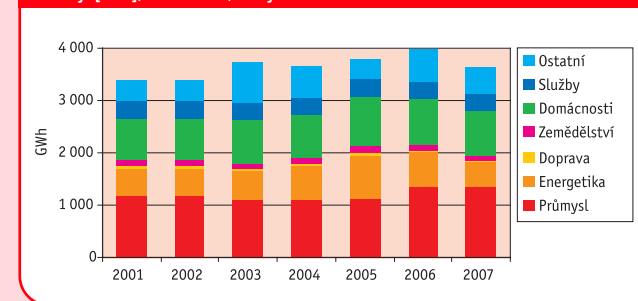

Energetika

SPOTŘEBA ELEKTRICKÉ ENERGIE

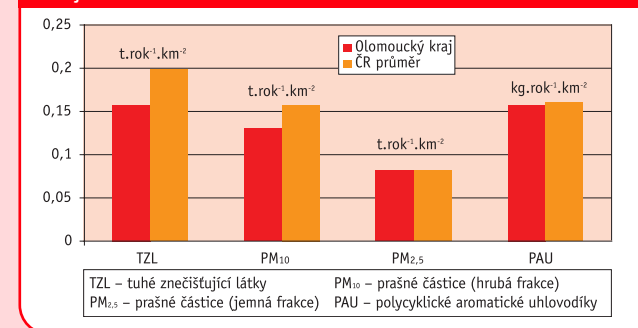
Nejvyšší spotřebu elektrické energie vykazuje oblast průmyslu. Významná je též spotřeba energie v domácnostech, její mírně, ale vytrvale vzrůstající tendence je způsobena zvyšujícími se nároky obyvatel na komfort a pohodlí.

Vývoj hrubé roční spotřeby elektřiny v jednotlivých sektorech národního hospodářství v kraji [GWh], 2001–2007, Zdroj: ERÚ

MĚRNÉ EMISE Z VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

Měrné emise z vytápění domácností v kraji [t.rok⁻¹.km⁻², kg.rok⁻¹.km⁻²], 2006* Zdroj: ČHMÚ

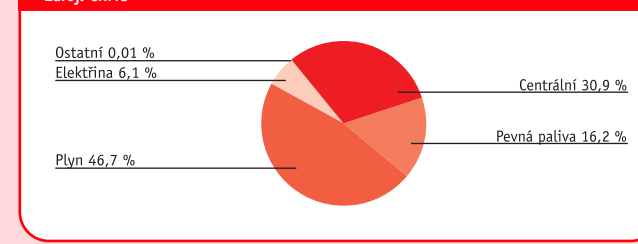

* Údaje za rok 2007 se dle předběžných údajů ČHMÚ nebudou příliš lišit.

STRUKTURA VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

Největší a v celorepublikovém měřítku nadprůměrný podíl paliva pro vytápění domácností představuje v Olomouckém kraji plyn (průměr ČR je 37,2 %). Tento objem zahrnuje více než 110 000 domácností.

Struktura vytápění domácností v kraji [%], 2007 Zdroj: ČHMÚ

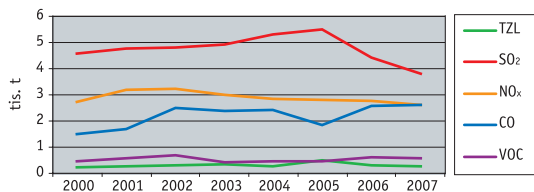

Průmysl, těžba

EMISE Z PRŮMYSLU

Emise oxidu siřičitého po neustálém mírném nárůstu klesly v posledních dvou letech o 40 %, emise oxidu uhelnatého vzrostly v období 2000–2007 o 74 %, emise oxidů dusíku po růstu do roku 2002 začaly klesat. Emise ostatních sledovaných látek klesají, ale víceméně se nemění.

• Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZ01)* v kraji [tis.t.rok⁻¹], 2000–2007
Zdroj: ČHMÚ

* REZZ01 – stationární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvláště závažných technologických procesů.

VÝPIS HLAVNÍCH ZDROJŮ Z IRZ

Na území kraje náleží mezi největší znečišťovatele (ohlašovatele do integrovaného registru znečišťování životního prostředí – IRZ) následující podniky (společnosti):

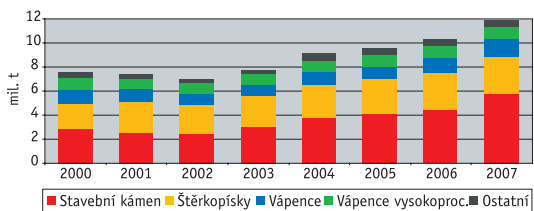
• Výpis hlavních zdrojů z IRZ v kraji, 2006
Zdroj: CENIA

Podnik	Emise do ovzduší	Přenosy v odpadech
Cement Hranice, a.s.	CO, CO ₂ , NO _x	
Dalkia ČR a.s., Teplárna Olomouc	F a anorg. slouč., CO ₂ , NO _x , SO _x	
Dalkia ČR a.s., Teplárna Přerov	Cl a anorg. slouč., CO ₂ , NO _x , SO _x , Hg	
Vápenka Vitošov s.r.o.	CO ₂ , NH ₃	
PRECHEZA a.s.	SO _x	
Multidisplay s.r.o., LG.Philips Display Technology Center Hranice		fluoridy, Cr, Ni, Pb, toluen, Zn
Pars nova a.s.		Cr, Cd, Cu, Ni, Pb, Hg, xyleny, Zn

TĚŽBA NA ÚZEMÍ KRAJE

Největší význam má na území kraje těžba stavebních surovin, vápenců a cementářských surovin. V těžbě stavebního kamene zaujímá kraj 1. místo v ČR a jeho těžba v posledních letech stoupá. Mezi roky 2002 a 2007 vzrostla o celých 133 %. Těžba probíhá v řadě lokalit, např. Hrabůvka, Hrubá Voda, Kobeřice–Brodek, Výkleky atd. Dvě hlavní střediska těžby vápenců se nacházejí v Hranicích a u Vitošova. Nejdůležitější ložiska cihlářských surovin spolu s cihelnami jsou Jezernice a Hranice. Velké Vrbové je posledním těžebním ložiskem grafitu v ČR.

• Vývoj těžby na území kraje [mil. t], 2000–2007
Zdroj: ČGS-Geofond

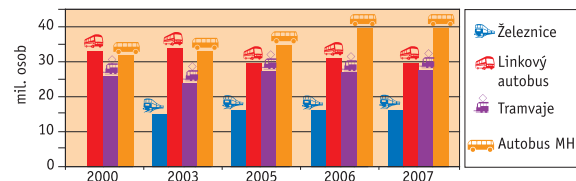

Doprava

CHARAKTERISTIKA A INTENZITA DOPRAVY

Kraj se vyznačuje v rámci ČR nižší dopravní zátěží, což se však promítá do malé ekonomické výkonnosti jeho severní části. Jižní část kraje prochází důležitou tranzitní propojením z Brna na Prostějov, Olomouc, Hranice na Moravě a dále do Ostravy (silnice R46 a R35 s intenzitami dopravy mezi 20–30 tis. vozidly denně). Trasa bude v budoucnu nahrazena dálnicí D1 z Kroměříže do Ostravy, jejíž dokončení se předpokládá do roku 2012. Druhou významnou komunikací kraje je propojení s Královohradeckým a Pardubickým krajem silnicí R35, která je jako rychlostní komunikace zatím dokončena od Mohelnic (15–20 tis. vozidel denně). Letecká doprava je zastoupena letištem v Přerově. Pro kraj byla zpracována koncepce rozvoje silniční sítě do roku 2010, s výhledem do roku 2013.

• Počet přepravených osob jednotlivými druhy veřejné dopravy* v kraji [mil. osob], 2000–2007, Zdroj: Ročenka dopravy 2007, MD ČR 2008

• Množství přepraveného nákladu* v kraji [tis. t], 2000, 2003, 2006, 2007
Zdroj: Ročenka dopravy 2007, MD ČR 2008

	2000	2003	2006	2007
Železnice	4 234,9	2 466,6	3 637,1	3 609 (8,8 %)
Silnice	32 859,8	31 349,1	37 710,6	37 492,5 (91,2 %)

* Jedná se o počet přepravených osob (resp. zboží) nezávisle na délce přepravy. Údaj byl vypočten jako součet přepravních objemů v rámci kraje a mezi kraji (přes hranice kraje).

AUTOMOBILIZACE A HUSTOTA DOPRAVNÍ SÍTĚ

V roce 2007 bylo v Olomouckém kraji registrováno 224 348 osobních a dodávkových vozidel do 3,5 t. Na 1 000 obyvatel kraje připadá 350 osobních automobilů do 3,5 t hmotnosti.

• Hustota dopravní sítě v kraji [km, km.km⁻²], 2007
Zdroj: Ročenka dopravy 2007, MD ČR 2008

2007	Délka komunikací v kraji (km)	Hustota dopr. sítě (km.km ⁻²)
Železnice	600	0,114
Silnice celkem	3 561	0,676
Silnice 1. třídy (z toho rychl. kom.)	438 (89)	0,083 (0,017)
Dálnice	8	0,0015

EMISE Z DOPRAVY

Kraj patří (zejména jeho severní část) mezi území s nižší emisní zátěží z dopravy, měrné emise na plochu patří mezi podprůměrné v ČR (202 CO₂ na km², 80 kg PM na km² v roce 2006) Vývoj emisí byl v letech 2004–2007 kromě skleníkových plynů (CO₂ a N₂O) příznivý, pouze u veřejné silniční dopravy (s podílem na celkových emisích okolo 20 %) docházelo u většiny sledovaných látek k mírnému nárůstu.

• Vývoj produkce emisí z dopravy v kraji [t], Zdroj: CDV, 2007

Škodlivina	2005	2006	2007**
CO ₂	1 041 666	1 062 744	1 106 487
CH ₄	98	93	92
N ₂ O	131	135	142
CO	13 968	12 798	12 136
NO _x	6 259	5 933	5 670
VOC	2 806	2 555	2 425
SO ₂	34	35	37
PM	425	416	417

** předběžné údaje; PM – prašné částice

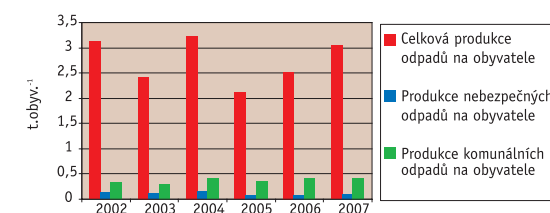

Odpady

PRODUKCE ODPADŮ

Celková produkce odpadů v Olomouckém kraji meziročně kolísá, v období 2005–2007 však vzrostla o 45 %. Produkce nebezpečných odpadů přepočtená na 1 obyvatele klesla ve sledovaném období (2002–2007) o 21 %.

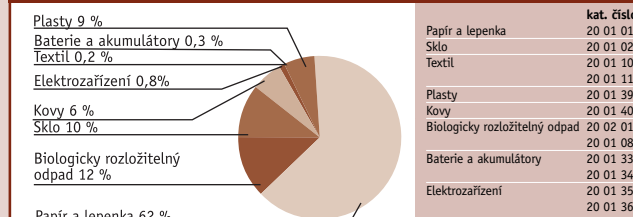
• Produkce odpadů na obyvatele v kraji [t], 2002–2007
Zdroj: CENIA

MATERIÁLOVÉ VYUŽÍVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

Největší podíl materiálově využitelných složek z komunálního odpadu tvoří papír a lepenka, plasty, biologicky rozložitelné odpady, sklo a kovy. Naopak nejnižší podíl na materiálově využitelných složkách mají elektrozařízení, baterie a akumulátory.

• Struktura materiálově využitelných složek komunálních odpadů v kraji [%], 2007
Zdroj: CENIA

SKLÁDKOVÁNÍ ODPADŮ

I přes zvyšující tendenci podílu materiálově a energeticky využívaných odpadů je neustále převažujícím způsobem odstraňování odpadů skládkování. Snížení podílu odpadů, které jsou odstraňovány skládkováním, je jedním z hlavních cílů Plánu odpadového hospodářství kraje. Současný trend ukládání odpadů na skládky ukazuje, že se tyto cíle daří plnit, a to i navzdory stále se zvyšujícímu počtu obyvatel a vznikajícím průmyslovým podnikům v kraji.

• Množství odpadů odstraněných skládkováním v kraji [tis. t], 2002–2007
Zdroj: CENIA

